

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень.
Код і найменування спеціальності	052 Політологія.
Тип і назва освітньої програми	ОПП Політологія.
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 26 год., семінарських занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна.
Навчально-науковий інститут кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій. Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин.
Контактні дані розробника(ів)	Калініченко Олександр Володимирович, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент, ауд. 476, навчальний корпус № 4, e-mail: oleksandr.kalinichenko@pdaa.edu.ua, тел.: (0532)56-98-24. Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kalinichenko-oleksandr-volodymyrovych .

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні таких дисциплін як: Актуальні проблеми сучасної політики, Кратологія, Політична регіоналістика, Регіональне управління і співробітництво.
Компетентності	Загальні: ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Фахові: СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК08. Здатність до виконання професійних обов'язків в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях.
Результати навчання	ПР06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах, здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами, правова, політична, громадські соціальні навички, медіаграмотність тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти знань щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки в умовах ринкових відносин.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни.
Тема 2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів.
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства.
Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці.
Тема 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики.
Тема 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики.
Тема 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах.
Тема 8. Природний та трудовресурсний потенціал економіки України.
Тема 9. Міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення.
Тема 10. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем.
Тема 11. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку.
Тема 12. Зовнішні економічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил України і регіонів.
Тема 13. Сталій розвиток продуктивних сил.
Тема 14. Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда;
- наочні методи: ілюстрування, демонстрування;
- практичні методи: вправи, практичні роботи;
- робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу;
- метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

- інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, «мозковий штурм»;
- комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь;
- методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25 % бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

	Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polo_zhennyaproporyadok22.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polo_zhennyaproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Аванесова Н. Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник. Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 223 с.
2. Богословська А. В., Кваша О. С. Регіональна економіка: навч. посібник. Миколаїв : «Видавець Ємельянова Т. В.», 2018. 488 с.
3. Гусева О. Ю., Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Регіональна економіка: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 121 с.
4. Дорогунцов С. І., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Теорія розміщення продуктивних сил і регіональної економіки: навч. посіб. Київ : «Стафед-2», 2015. 144 с.
5. Лишиленко В. І. Регіональна економіка: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 384 с.
6. Мазур А. Г. Регіональна економіка: проблеми відтворення та управління. Вінниця, 2017. 263 с.
7. Манів З. О. Регіональна економіка: навч. посіб. Київ : ЛіраК, 2015. 576 с.
8. Мартусенко І. В., Погріщук Б. В. Регіональна економіка: підручник. Тернопіль : Крок. 2015. 626 с.
9. Музиченко-Козловська О. В. Соціально-економічний розвиток регіону: таблична і графічна візуалізація: посібник. Видавництво Omni Scriptum S.R.L., 2024. 228 с.
10. Регіональна економіка: тренінг курс: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» / В. В. Соляр, О. В. Анісімова. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 173 с.

11. Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика. навч. посіб. Київ: 2016. 377 с.
12. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком: навч. посіб. Київ : Вища школа, 2017. 431 с.

Допоміжні

1. Бубенко П. Т., Димченко О. В. Територіальна організація інноваційного розвитку. *Бізнес Інформ*. 2020. № 6. С. 109 – 115.
2. Бутко М. П., Тульчинський Р. В. Обґрунтування сутності використання методологічних підходів до становлення нового регіоналізму. *Економіка та держава*. 2018. № 7. С. 9 – 12.
3. Васильєв О. В., Гур'єв В. О. Теоретичні засади державної регіональної політики в умовах реалізації антикризового управління. *Проблеми економіки*. 2024. №3. С. 135 – 141.
4. Грузинська Н. Міжнародна спеціалізація національної економіки в умовах глобальної конкуренції. Монографія. 2018. 430 с.
5. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. № 695. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
6. Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 р. № 124. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-2021-%D0%BF#Text>.
7. Забарна Е. М. Стратегічний розвиток територій на основі подолання регіональних асиметрій. *Бізнес Інформ*. 2019. № 7. С. 101 – 107.
8. Заяць Т. А. Відтворення робочої сили України: регіональні аспекти. Київ : Європейський університет фінансів, інформатики, менеджменту і бізнесу, 2016. 184 с.
9. Іщук С. І. Розміщення продуктивних сил (теорія, методи, практика) Київ : Європейський університет фінансів, інформатики, менеджменту і бізнесу, 2017. 184 с.
10. Калініченко О. В. Зовнішні та внутрішні загрози економічній безпеці України. *Інтелект XXI*. 2024. № 2. С. 25 – 35.
11. Калініченко О. В. Розвиток інноваційної діяльності в Україні. Перспективи розвитку господарсько-фінансової діяльності підприємств в Україні: теорія, методика, практика : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава : ПП «Астроя», 2023. С. 6 – 12.
12. Калініченко О. В. Теоретичні аспекти циклічності розвитку національної економіки. Сучасний стан та перспективи економічного розвитку України: теорія, методологія, практика : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава : ПП «Астроя», 2023. С. 7 – 17.
13. Куцай Н. С. Особливості формування програми інноваційного розвитку регіону. *Економічні науки*. Серія «Регіональна економіка»: зб. наук. пр. 2019. Вип. 16(63). С. 71 – 79.
14. Лукінов І. І. Економічна трансформації (наприкінці ХХ сторіччя). Київ : АТ «Книга», 2018. 456 с.
15. Луцків О. М., Габрель М. С., Попадинець Н. М. Моделювання впливу інноваційної діяльності на продуктивну спроможність економіки регіонів України. *Регіональна економіка*. 2024. № 1(111). С. 16 – 24.
16. Маркіна І. А., Калініченко О. В., Лесюк В. С. Економічна нерівність: світовий досвід та особливості в Україні. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том 4. № 3. С. 172 – 180.
17. Мельник А. Ф., Расіна А. Ю., Дудкіна О. П. Державне і регіональне управління: навч. метод. комплекс. Тернопіль : ТНЕУ. 2020. 286 с.
18. Мокій А. І., Павліха Н. В., Науменко Н. С., Дацко О. І. Інституціональне забезпечення інноваційного розвитку територіальних громад України. *Регіональна економіка*. 2018. № 4. С. 17 – 27.
19. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>.
20. Перепелюкова О. В. Диспропорції регіонального розвитку в умовах системних трансформацій. *Проблеми економіки*. 2019. № 4. С. 88 – 95.
21. Придко Р. О. Основи фінансового забезпечення розвитку регіонів та громад: теоретичний аспект. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. Серія *Економіка*. 2024. Вип. 1 (63). С. 136 – 142.
22. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: Закон України від 31.03.2020 р. № 552-IX. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>.
23. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. №695. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/695-2020-%D0%BF>.
24. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку сільських територій: розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.07.2017 р. № 489-р. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/489-2017-%D1%80#Text>.
25. Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України: постанова Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 р. № 197. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-%D0%BF#Text>.
26. Про стимулювання розвитку регіонів: проект Закону України. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-z-gromadskistyuproekt-zakonu-ukrayini-pro-stimulyvannya-rozvitku-regioniv>.
27. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/722/2019>.

28. Руденко В. П. Природно-ресурсний потенціал України. Київ : Либідь, 2015. 450 с.
29. Чернюк Л., Клиновий Д. Розміщення продуктивних сил України. Навчальний посібник. Київ : ПУЛ, 2016. 470 с.
30. Шашина М. В. Регіональні аспекти структурної модернізації економіки України. *Бізнес Інформ*. 2018. № 12. С. 107 – 112.
31. Шевченко О. В. Методичне забезпечення оцінки та аналізу рівня регіональних диспропорцій України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 36(2). С. 44 – 51.
32. Шибаєва Н. В., Бабан Т. О., Вітковський Ю. П. Стратегії розвитку як інструмент регіональної політики. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Т. 6. № 1. С. 149 – 159.

Інформаційні ресурси

1. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
7. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
8. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.
9. Рейтингова оцінка регіонів. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.
10. Територіальні громади: перелік та основні дані. Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/newgromada>.
11. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Програмні результати навчання	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	усне опитування	виконання вправ на практичних заняттях	розв'язування тестів	виконання завдань зі сам. роб.	
Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни	-	5	2	2	7
Тема 2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	3	-		2	2
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства	-	5	2	2	9
Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці	-	5		2	2
Тема 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики	3	-	2	2	5
Тема 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики	3	-		2	2
Тема 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	-	5	2	2	7
Тема 8. Природний та трудовресурсний потенціал економіки України	3	-		2	2
Тема 9. Міжгалузеві комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення	3	-	2	2	7
Тема 10. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем	-	5		2	2
Тема 11. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку	3	-	2	2	5
Тема 12. Зовнішні економічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил України і регіонів	3	-		2	2
Тема 13. Сталий розвиток продуктивних сил	3	5	2	2	10
Тема 14. Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища	3	5		2	2
Разом (залік)	27	35	10	28	100

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, виконання вправ на практичних заняттях, розв'язування тестів, виконання завдань на самостійну роботу.

Опитування теоретичних питань

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявив неспроможність висвітлити питання (тему) чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновків, узагальнення.
1	Здобувач вищої освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені помилки, неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу (теми), нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
2	Здобувач вищої освіти виявляє достатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), аналізує матеріал та робить власні висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки та неточності.
3	Здобувач вищої освіти показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Потрібне повторне виконання.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє матеріалом, не в змозі викласти зміст основних показників і висновків, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання.
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів.
1	Здобувач вищої освіти правильно відповідає на 51 – 69 % тестів.
2	Здобувач вищої освіти правильно відповів на 70 – 100 % тестів.

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	Вцілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу.
1	Обсяг виконаної роботи становить від 51 % до 69 % від загального обсягу.
2	Обсяг виконаних завдань становить від 70 % до 100 % від загального обсягу.

Додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є **залік**.